

Geçmişten günümüze Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği

The history of Turkish Association of Pediatric Surgery

Selçuk Yücesan

Başkent Üniversitesi Konya Uygulama ve Araştırma Hastanesi Çocuk Cerrahisi Bölümü, Ankara Türkiye

ÖZ

Başlangıçta Ortopedi ile birlikte faaliyet gösteren 1947 yılında ayrı bir tıp dalı olarak kabul edilen çocuk cerrahisinin ve Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği'nin gelişimi ve faaliyetlerinin sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Çocuk cerrahisi, dernek, Türkiye

ABSTRACT

The aim of the study is to present the development and activities of pediatric surgery and Turkish Association of Pediatric Surgeons which initially started to function with orthopedics and was accepted as an independent medical branch in 1947.

Keywords: Pediatric surgery, association, Turkey

Alındığı tarih: 16.12.2019

Kabul tarihi: 17.12.2019

Yayın tarihi: 31.12.2019

Atf vermek için: Yücesan S. Geçmişten günümüze çocuk cerrahisi derneği. Çoc. Cer. Derg. 2019;33(3):90-7.

Selçuk Yücesan

Başkent Üniversitesi Konya

Uygulama ve Araştırma Hastanesi

Çocuk Cerrahisi Bölümü,

Ankara, Türkiye

✉ syucesan@baskent.edu.tr

ORCID: 0000-0003-0337-6006

Giriş

Ortopedi kelimesinin kökeni incelendiğinde düzgün çocuk veya çocuğu düzeltmek anlamı bulunur. Çocuk cerrahisi servislerinin ortopedi klinikleriyle birarada yer alması bu sebeptendir ve ilk kez 1908 yılında ders olarak da programa konduğu dikkat çekmektedir. İlk kez 1947 yılında Çocuk Cerrahisi ayrı bir tıp dalı olarak kabul edilmiştir. 1961 yılında Ege Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Kliniği'ni kuran Prof. Dr. İhsan Numanoğlu 1981-1983 yılları arasında Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği'nin ilk başkanı olarak görev yapmıştır. Yıllar içinde yapılan çalışmalar sonucunda dernek tüm dünya genelinde kabul görmüştür. Öyle ki Prof. Dr. S.N. Cenk Büyüknal World Federation of Associations of Pediatric Surgeons (WOFAPS) yönetim kuruluna seçilmiş, 2025 WOFAPS kongresinin Antalya'da yapılmasına karar verilmiştir. Bu çalışmada Çocuk Cerrahisinin ve derneğin ülkemizdeki gelişiminin sunulması amaçlanmıştır.

Çocuk Cerrahisi

Öğrenciliğimde, bir ağabeyimizin yarık dudağı olan hastaya gerçekleştirdiği ameliyatı seyretmiştim. Yürekli, genç bir anesteziist çağırılmışlardı. Cerrah hazır olduğunu bildirince, anesteziist bebeğin ağzına bir pamuk parçası koyup üzerine biraz ilaç döküyor, cerrah başlıyor, zaman geçip bebek uyanınca, ilacı aynı yöntemle tekrar ediyordu. Ameliyat sonunda cerrah da anesteziist de bitkin düşmüşlerdi.

Gene o yıllarda, bir Ortopedi kliniğine getirilen anal atrezili bebeğin kapalı anüsü anında, büyükçe klemp- le açılmaya çalışılmış ancak mekonyum gelmeyince bebek yatırılmış, ne olduğunu öğrenememiştik.

Ortopedi sözcüğü Yunanca kökenli "Orthos" ve "Pai-deia" kelimelerinin birleşmesinden oluştuğundan ve "düzgün çocuk veya çocuğu düzeltmek" anlamına geldiğinden ortopedist aynı zamanda bir çocuk cerrahisi olarak da kabul görmüştür ⁽¹⁾.

Askeri ve Sivil Tıbbiyelerin birleşmesiyle 1908 yılında kurulan Tıp Fakültesinde çocuk cerrahisi ve ortopedi haftada bir ders olarak tedrisata koyulmuş⁽²⁾, Haydarpaşa'daki Numune Hastanesi, Çocuk Cerrahisi ve Ortopedi Kliniği'ne tahsis edilmiş, 1929 yılında Türkiye'nin ilk modern 10 yataklı Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Kliniği Akif Şakir Şakar tarafından kurulmuştur^(2,3).

14/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı, Resmi Gazete'de yayımlanan "Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun"un 3. Maddesinde: "Yukarıki maddelerde zikredilen tabip diplomasını ve fenni, cerrahi veya şuabatında ihtisas sahibi olduğuna dair işbu kanunun tarifleri dairesinde vesaii lazimeyi haiz olmıyan hiç bir kimse hiç bir ameliyei cerrahiye icra edemez. Cerrahii sağıreye (Küçük çocuk) ait ameliyat ile sünneti her tabip yapabilir." demektedir⁽⁴⁾.

Dr. Akif Şakir Şakar, 1933 yılında üniversite reformu sonucunda İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi bünyesinde Şişli Çocuk Hastanesi'ndeki "Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi'ne" Profesör olarak atanmış, 1936 yılında Türkçe "Çocuk Cerrahisi ve Ortopedi Kliniği Dersleri" kitabını yazmıştır⁽⁵⁾.

1934 yılında, genel cerrahi ve ortopedi uzmanı olan Dr. Münir Ahmet Sarpyener, Hamidiye-i Etfal Hastanesi'ndeki Çocuk Cerrahisi Kliniği'ni kurmuştur⁽⁵⁾.

9 Ağustos 1947 tarihinde 6680 sayılı resmi gazete-de "Tababet Uzmanlık Belgeleri Hakkında Tüzük" ile ortopedi ve çocuk cerrahisi ayrı bir tıp dalı olarak kabul edilmiş ve uzmanlık eğitimi 3 yıl olarak tescillenmiştir⁽⁶⁾.

1957 yılında Dr. Yüksel Bozer, 1958-1960 yıllarında Dr. Herbert B. Eckstein, 1960-1963 yıllarında Dr. Yılmaz Sanaç, Hacettepe Çocuk Hastanesi Çocuk Cerrahisi kliniğini yürütmüşlerdir. Dr. Bozer ve Dr. Sanaç Genel Cerrahi, Dr. Eckstein ise Çocuk Cerrahisi uzmanı idiler⁽⁷⁾.

1960 yılına kadar Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi Klinikleri; Pediatrik Şirürji ve Ortopedi; adı altında çalışmışlar ve ortak uzmanlar yetiştirmişlerdir.

14.06.1961 tarihinde yayınlanan 5/1276 sayılı tü-

zük ile Çocuk Şirürjisi ile Ortopedi ve Travmatoloji ayrılmışlar ve ayrı birer ihtisas dalı olmuşlardır⁽⁸⁾. Dr. Ragıp Üner'in Sağlık Bakanı olduğu olduğu bu süreçte, değerli hocamız Dr. İhsan Numanoğlu'nun, önemli katkıları olmuştur. Ortopedi ve Çocuk Cerrahisi uzmanı olarak İzmir'e geldikten sonra, 1957-60 yılları arasında Ohio Üniversitesi- Columbus'ta, Prof. Clathworthy'nin çocuk cerrahisi kliniğinde çalışarak çocuk cerrahisi uzmanı oldu ve 1961 yılında Ege Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği içinde Çocuk Cerrahisi Birimini, daha sonra İzmir Çocuk Hastahanesi'nde ve 1969 yılında Ege Tıp Fakültesinde Çocuk Cerrahisi Kürsüsü'nü kurdu^(5,9).

1961 tarihli, 5/1274 sayılı tüzük sonrası Ege Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisinden sonra, 1963 yılında Hacettepe Çocuk Cerrahisi Kürsüsü Dr. Akgün Hiçsönmez, Dr. Sami Ulus Çocuk Cerrahisi 1969 yılında Dr. Lemi Ocaklılar, Çukurova Çocuk Cerrahisi Kürsüsü 1975 yılında Dr. Işık Olcay, 19 Mayıs Çocuk Cerrahisi Kürsüsü 1977 yılında Dr. Naci Gürses, Cerrahpaşa Çocuk Cerrahisi Kürsüsü 1978 yılında Dr. Daver Yeker ve Dr. Nur Danişmend tarafından kuruldu⁽⁵⁾.

Bu klinikler çalışmaya başlayınca birçok sorunun daha iyi farkına varıldı. Ustalarımız İhsan ve Akgün hocalar başkanlığında, ağabeylerimiz Sağlık Bakanlığı'na ve TBMM'ne çok sayıda ziyaretler yaptılar. Sorunlarımızla ilgili dernek çatısı altında çaba göstermenin daha yararlı olacağı görüldü. Bakanlık ve TBMM'ne yakın olduğu için dernek merkezinin Ankara'da olmasına karar verildi ve Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği, 16 Haziran 1977 tarihinde Ankara'da kuruldu. Kurucular o sırada Hacettepe Çocuk Cerrahisinde bulunan öğretim üyeleri Akgün Hiçsönmez, Münci Kalayoğlu, Nebil Büyükpamukçu, Naci Gürses, Nuri Kale ile Hacettepe Çocuk Cerrahisi'ne mezuniyetten hemen sonra başlayan asistanlar; M. Ali Altın, Nevzat Uçaner ve Halil Atayurt'du. Kuruluş formalitelerini çoğunlukla Dr. M Ali Altın halletmişti. Problemi olan Mehmet Ali'ye koşardı. Ne yapar yapar herkesin her türlü problemini çözerdi.

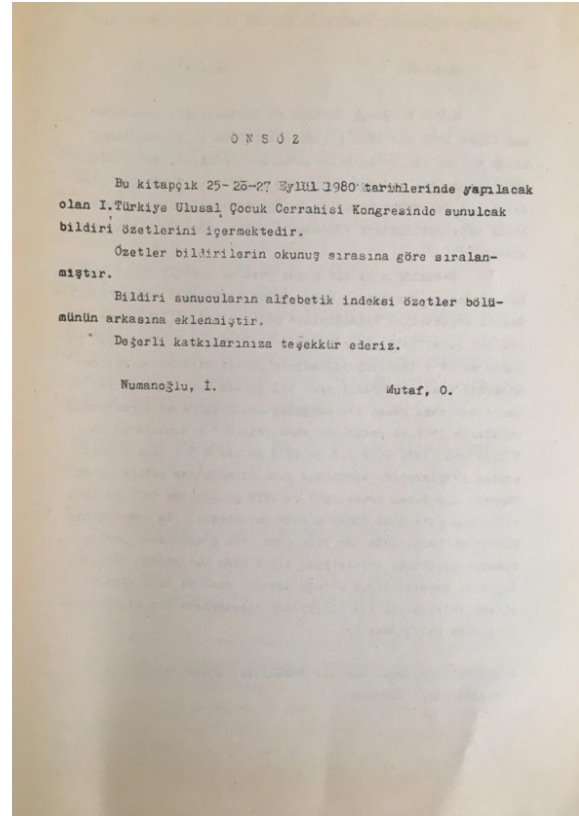
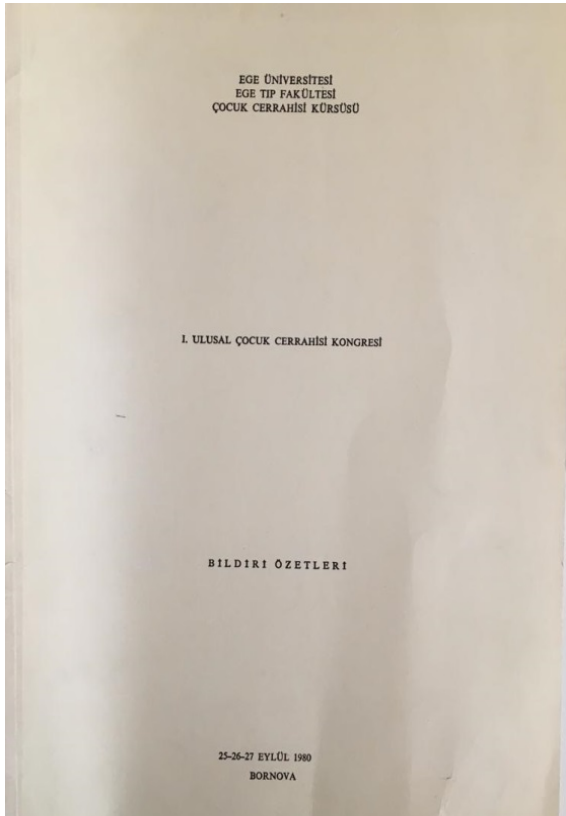
İlk dernek başkanlığına İhsan Numanoğlu hocamız seçildi, 1981-1983 yılları arasında başkanlık yaptı. İlk genel sekreter Akgün Hiçsönmez hocamız oldu. İkinci dernek başkanımız Akgün Hiçsönmez hocamızdı. 1983-1990 yılları arasında başkanlık yaptı. Dernek başkanlığı 1990-1992 yıllarında Nebil Büyükpamuk-

çu, 1992-1998 yıllarında Daver Yeker, 1998-2002 yıllarında Tolga Dağlı, 2002-2004 yıllarında S.N. Cenk Büyükün, 2004-2006 yıllarında Mustafa Melikoğlu, 2006-2008 yıllarında Ünal Zorludemir, 2008-2011 yıllarında Ali Avanoğlu, 2011-2014 yıllarında Salih Çetinkuşun, 2014-2017 yıllarında Gonca Topuzlu Tekant tarafından yürütüldü⁽⁵⁾. 2017 yılından beri dernek başkanlığı Orkan Ergün tarafından yürütülmektedir.

Derneğin amaçlarından birisi Türkiye’de Çocuk Cerrahisi bilgi birikimini arttırmak, bu bilgiyi tüm Çocuk Cerrahilerine ulaştırabilmektir. Ayrıca tüm Çocuk Cerrahilerini ortak bir aile ve kültürüyle tanıştırmak de gereklidir. Kongreler bu amaca en uygun toplantılardır.

İhsan Numanoğlu hocamız ilk Çocuk Cerrahisi Kongresi’ni, 1-2 Haziran 1981 tarihinde İzmir’de Ege Tıp Fakültesinde, hastane konferans salonunda gerçekleştirdi (Resim 1). İlk “ Hoşgeldiniz Kokteyli” Fuar’da çay bahçesindeydi ve İhsan hocamız ücretini bizzat ödemişti. İkinci Çocuk Cerrahisi Kongresi, 27-28 Eylül 1982 tarihinde Ankara’da Hacettepe’deydi.

Hacettepe’nin gelişmiş imkanları ile Doğramacı Hoca’nın kolaylıkları kongreyi renkli hale getirmişti; Üçüncü Çocuk Cerrahisi Kongresi 7-8 Ekim 1983 tarihinde, Adana’da Çukurova Üniversitesinde yapıldı (Resim 2). Ben o sıralarda Çukurova Çocuk Cerrahisinde çalışıyordum. Kongre organizasyonu için Adana’lı dostlardan, elde makbuz, nakit topladığımızı, Devlet misafirhanelerinden yer ayırtmak için tanıdık aradığımızı, Işık ağabeyle birlikte asistan, hemşire ve çalışanlar olarak masa sandalye taşıdığımızı, temizlik yaptığımızı, Hatay’da sosyal program yapmak için sayısız gidiş gelişler yaptığımızı hatırlıyorum. O dönem büyük iller dışında kongre düzenlemek için “demir gibi bilek ve mangal gibi yürek” gereklidir. Gerçi 20 yıl sonra 2003 yılında Şanlıurfa’da kongre düzenlerken Mete, Serhat, Orhan ve Erdal’la birlikte, kamyon dolusu, demirden poster panolarını gece sabaha kadar, hep birlikte indirip taşımış ve yerleştirmiş, DSI salonunun ışık, ses ve elektrik düzenini, açılır kapanır perdesini onararak ve eksikleri tamamlayarak açılışa hazır hale getirmiştik. Mete’nin gayretleri olmasa kongrede mahcup bile olabilirdik. Dördüncü Çocuk Cerrahisi Kongresi, 28-29 Eylül 1984 tarihinde İstanbul’da bo-

Resim 1. 1-2 Haziran 1981 tarihinde İzmir’de Ege Tıp Fakültesinde gerçekleştirilen, ilk Çocuk Cerrahisi Kongresi kitapçığı.

ğazda Tarabya otelinde yapılmıştı. Çok güzel verimli bir kongreydi. 5. Çocuk Cerrahisi Kongresi, 20-21 Eylül 1985 tarihinde, Samsun'da Emekli Sandığı'nın Samsun'daki otelinde yapılmış, Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nın meşalesini yaktığı bu güzel kentimizden bilgi ve deneyimlerimizi zenginleştirerek dönmüştük. Çocuk cerrahisi ailesinin mensupları, sayıları azdı ancak çalışkan ve üretkendirler. Bu yüzden her yıl kongre yapılacak kadar yayın üreterek 1993 yılı dışında her yıl kongre yapılmasını sağladılar.

Mensuplarımız, kongrelerimizde ve Uluslararası kongrelere katılarak bilgi ve yetkinliklerini kanıtlamaları yabancı meslektaşlarının da dikkatlerinden kaçmadı. Bu nedenle çeşitli ülkelerden ortak kongre yapma teklifleri geldi. İlk uluslararası toplantı, 9. Çocuk Cerrahisi Kongresi ve Dünya Çocuk Cerrahileri birlikte (WO-FAPS), 28 Ağustos-2 Eylül 1989 tarihinde İstanbul'da Hilton Kongre Merkezinde yapıldı. Daha sonra 15. Çocuk Cerrahisi Kongresi, 21-22 Temmuz 1997 tarihinde İstanbul'da aynı merkezde İngiliz Çocuk Cerrahileriyle (BAPS) birlikte yapıldı (Resim 3). 20. Çocuk Cerrahisi

Resim 3. 22-25 Temmuz 1997 tarihinde İstanbul Hilton Kongre Merkezi'nde BAPS ile ortak yapılan kongrenin kitapçığı.

Resim 2. 7-8 Ekim 1983 Adana Çukurova Çocuk Cerrahisi Kongresine katılanlardan bir grup. İlk sıra soldan Daver yeker, Nebil Büyükpamukçu, Işık Olcay, Özden Çakmak, İhsan Numanoğlu, Tanju Aktuğ, Saliha Gülen, ikinci sıra soldan Cenk Büyükkunal, Cemil tüysüz, Lewis Spitz (Eng), Sait Değer, Naci Gürses, Nevzat Uçaner, Gazi Aydın, üçüncü sıra soldan Osman Faruk Şenyüz, Varol Şehiraltı, Ömer Vural, Ertunç Karadağ, Cahit Tanyel, Can Başaklar, Hüseyin Dindar, M Ali Ün (Cenk Büyükkunal arşivinden).

Kongresi, 15-19 Ekim 2002, Mersin’de Pediatristerle birlikte (Milli Pediatri Kongresi), 21. Çocuk Cerrahisi Kongresi, 8-10 Ekim 2003, Şanlıurfa’da Mısır Çocuk Cerrahileriyle birlikte (Mısır Çocuk Cerrahisi Derneği); 26. Çocuk Cerrahisi Kongresi, 16-18 Haziran 2008, İstanbul’da Avrupa Çocuk Cerrahileriyle birlikte (EUP-SA); 29. Çocuk Cerrahisi Kongresi, 16-29 Mayıs 2011, İstanbul’da Peduro ve Mısır Çocuk Cerrahisi Derneği ile; 34. Çocuk Cerrahisi Kongresi, 26-30 Ekim 2016, KKTC, Peduro ile birlikte; 36. Çocuk Cerrahisi Kongresi, 24-27 Ekim 2018, İzmir’de (IPEG-MEC) Uluslararası Çocuk Endoskopik Cerrahileri Ortadoğu Bölümü ile gerçekleştirildi ⁽⁵⁾.

Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği mensupları mesleklerinde başarıya ulaştıkça, yurt dışındaki ilişkilerini geliştirerek Türkiye’yi de daha iyi tanıtmaya şansı buldular. Bunların etkisiyle 15 Ocak 2000 tarihinde UEMS’e bağlı “European Board of Pediatric Surgery” ülkemizdeki 75 çocuk cerrahisi uzmanına sınavsız olarak “Avrupa Çocuk Cerrahisi Yeterlik (Board) Belgesi” verdi. Ayrıca Avrupa Yeterlik Sınavı 2005 ve 2006 yıllarında Cerrahpaşa ve Hacettepe’de yapıldı. Bu konuda çabası olan ve Avrupalı meslektaşlarımızı yetkinlikleriyle ikna edebilen, arkadaşlarımızı şükranla anmak gerekir.

TÇCD üyeleri yabancı meslektaşlarıyla çok sıcak ilişkiler geliştirdiler, Uluslararası görev teklifleri de aldılar.

Prof. Dr. S. N. Cenk Büyükünâl’a, (Section & Board of Paediatric Surgery of the Union of European Medical Specialists) Avrupa Tıp Uzmanları Birliği Çocuk Cerrahisi Bölümü Yürütme Kurulu ve ayrıca sınav komitesi üyeliği, Prof. Dr. Tolga Dağlı’ya aynı kurulun Sınav Komitesi üyeliği, Prof. Dr. Gonca Topuzlu Tekant’a, EUPSA Honorary Secretary ve WOFAPS Burs komitesi üyeliği teklifleri yapılarak, görevleri tevdi edildi ⁽⁵⁾.

Derneğimizin web sayfası www.tccd.org.tr adresi ile, 1988 yılında Tanju Aktuğ tarafından kurulmuştur. 10 yıldan beri de Cahit Güçlü tarafından yürütülmektedir.

Çocuk Cerrahisi Dergi’miz, Cerrahpaşa Grubunun önderliğinde 1987 yılında çıkarılmaya başlandı, derneğimizin resmi yayın organı oldu. 32 yıldır aralıksız yayınlanmaktadır.

Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği, yetişen meslektaşlarımızın eğitiminin kalitesi ve standardizasyonuna çok önem verdi. Bu nedenle, Nebil Büyükpamukçu’nun önderliğinde Çocuk Cerrahisi Yeterlik Kurulu kuruldu (Resim 4), 4 Ekim 2000 tarihinde Tolga Dağlı başkanlığında göreve başlayan kurul; Nebil Büyükpamukçu, Cenk Büyükünâl, Mustafa Melikoğlu tarafından oluşturuldu. İlk tüzüğü hazırladı. Bu yolla dernek üyelerimizin 44’ü “Yeterlik Belgesi” almış oldu ⁽⁵⁾.

Resim 4. İlk Türkiye Çocuk Cerrahisi Yeterlik Kurulu toplantısı, Ankara. Mustafa Küçükaydın, Nebil Büyükpamukçu, Işık Olcay, Cenk Büyükünâl, Tolga Dağlı, Selçuk Yücesan, Ahmet Arıkan (Cenk Büyükünâl arşivinden).

Resim 5. Isparta Süleyman Demirel Üniversitesinde gerçekleştirilen Yenidoğan Cerrahisi kursu katılımcıları (Çocuk Cerrahisi Dergisi 31(3):81-88, 2017).

Resim 6. Karın Kolon-Rektum Cerrahisi kursu katılımcıları, Adana, 2017 (Çocuk Cerrahisi Dergisi 31(3):81-88, 2017).

Resim 7. Teorik interaktif ders, 2017, Adana (Çocuk Cerrahisi Dergisi 31(3):81-88, 2017).

2008 yılında Şişli Etfal Hastanesi Çocuk Cerrahisi Kliniği ilk ulusal eşyetkilendirme (Akreditasyon) belgesini aldı⁽⁵⁾.

Avrupa yeterlilik belgesi (European Board of Pediatric Surgery) almak üzere 22 üyemiz birinci basamak sınavına katıldı. Yedi üyemiz ise tamamını başarıyla tamamlayarak belgelerini aldılar.

Hacettepe, Cerrahpaşa, Medeniyet, Uludağ Çocuk Cerrahisi klinikleri "Avrupa akreditasyon belgelerini" aldılar. Cerrahpaşa Çocuk Cerrahisi kliniği 2019 yılında reakkredite oldu.

Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği için eğitim hep ön plandaydı. Bu nedenle Mart 2003'de GATA'da, Tolga Dağlı Başkanlığında, Mart 2007'de GATA'da, Cenk Büyükkunal Başkanlığında, 2009 yılında Mustafa Melikoğlu başkanlığında Eğitim Kurultayları ve çalıştay düzenlendi. Bu toplantılarda "Müfredat, ölçme değerlendirme yöntemleri, kurum ve eğitici standartları gibi" bir çok konu belirlendi.

TUKMOS çerçevesinde, Sağlık Bakanlığı ve TUK tarafından organize edilen, ulusal müfredat çalışmalarına, Mustafa Melikoğlu başkanlığında çok sayıda arkadaşımız katıldı. 2010-2012 yılları arasında gerçekleştirilen bu çalışmalardan sonra "Çocuk Cerrahisi Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredat Programı" ortaya çıktı⁽⁵⁾.

Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneğimiz, Türkiye'de Çocuk Cerrahisine önemli katkılarda bulunmuş hocalarımıza vefa borcu olarak, isimlerini yaşatmak ve genç araş-

Resim 8. Çocuklarda ileri endoskopik cerrahi kursu, 2010, Ankara (Çocuk Cerrahisi Dergisi 31(3):81-88, 2017).

tırmacıları teşvik etmek ve desteklemek üzere her yıl Prof. Dr. İhsan Numanoğlu ve Prof. Dr. Akgün Hiçsönmez adına "Araştırma", Prof. Dr. Nebil Büyükpamukçu adına "Onkoloji Araştırma Ödülü" sunmaktadır.

Derneğimiz meslektaşlarımızın bilgi ve beceri düzeyini arttırmak için Bronkoskopi, Yenidoğan Cerrahisi, Karın - Kolon-rektum Cerrahisi, Çocuk Onkolojik Cerrahisi, Çocuk travmalarında ileri yaşam desteği kursu, Çocuklarda Cerrahi Göğüs Hastalıkları Kursu, Çocuklarda Temel Endoskopik Cerrahi Kursu gibi farklı konularda, değişik eğitim kurumlarında ve deneyimli arkadaşlarımızın katkılarıyla kurslar düzenlemektedir.

Inguinoskrotal bölge hastalıkları, çocuklarda apandisit ve ayırıcı tanısı gibi, bölgesel toplantıları organize etmektedir(Resim 5,6,7 ve 8).

Toplam üye sayımız 682'dir. Arkadaşlarımızın 171'i Üniversitelerde, 370'i Sağlık Bakanlığında, 141'i ise özel sektörde çalışmaktadır.

Onbir üyemiz vefat etmiştir: İhsan Numanoğlu, Akgün Hiçsönmez, Nebil Büyükpamukçu, Mehmet Ali Altın, Hülya Gündoğan, Meral Barlas, Nilgün Buyruk, Varol Şehiraltı, Billur Demiroğulları, Sait Değer, Fatma Çağlayan. Hepsinin emekleri için şükran duyuyor ve kendilerine Allah'tan rahmet diliyoruz.

Görüyoruz ki Türkiye'de Çocuk Cerrahisi, başlarda oldukça zor koşullarda birkaç Hocamızın gayretleriyle yürütülebilirken, özellikle dernek çatısı altında örgütlendikten sonra çok büyük gelişme göstererek bu günkü seviyesine ulaşmıştır.

Bunda, dernek başkanlarımızın ve kurullarda görev alan değerli arkadaşlarımızın payı kadar, müfredat çalışmaları, Yeterlilik Kurulu, Çocuk Cerrahisi Dergisi, web sayfamız, kurslar ve bölgesel toplantı organizasyonlarına, kongreler gibi zorlu faaliyetlere gönüllü katkı sağlayan fedakar arkadaşlarımızın da payı büyüktür. Çoğu da, farkında bile olmadığımız görünmez kahramanlardır, çünkü tevazu sahibi olmanın değerli olduğunu bilmektedirler.

Yeterlik belgesi sahibi arkadaşlarımızın, derneğimizden akreditasyon alan kliniklerin; Avrupa yeterlik belgesini kendine güvenerek girip alan arkadaşlarımızın, kendi kliniklerini uluslararası denetime açmaktan çekinmeyen ve bunu başaran kliniklerin de çocuk cerrahisinin yükselmesinde önemli rolleri olmuştur.

Birçok arkadaşımız bireysel özellikleriyle ve başarılarıyla hastalarının gönlünü kazanırken, yaptıkları yayınlar ve katıldıkları kongrelerde başarılı sunum ve tartışmalarla Türkiye'deki çocuk cerrahilerinin seviyesinin ne denli yüksek olduğunu Türkiye dışındaki meslektaşlarına da göstermişler, kitap veya kitap bölümü yazarak, hakemlik yaparak, kendilerini kabul ettirmişler ve onların kurullarına girmişlerdir.

Son olarak da Doha/Katar'da WOFAPS, World Federation of Associations of Pediatric Surgeons toplan-

tısında, 2025 WOFAPS kongresinin Antalya'da yapılmasına karar verilmesi ve Prof. Dr. Cenk Büyükkunal'ın WOFAPS yönetim kuruluna seçilmesi Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneğinin ve Türk Çocuk Cerrahilerinin Dünya'da da ne denli kabul gördüklerinin ve etkin olduklarını ortaya koymasından mutluluk ve gurur vericidir.

Büyük kentlerin dışında, bebek ve çocuklara özgü alt yapı ve yardımcı personel eksiklikleri, diğer branşların desteğinden yoksun olarak çalışan çocuk cerrahlarının tüm olumsuz koşullara karşı hiç yılmadan, mesleklerinin icra ederek hepimizin takdirini kazandığını, mesleğimizi yücelttiğini gururla belirtmeliyiz⁽¹⁰⁾.

Sevindirici olan husus, yeni üye arkadaşlarımızın da "çocuk cerrahisi ailesine özgü" vatan ve insan sevgisi, etik değerlere bağlılık, tevazu, çalışma ve başarı azmi, hastayı öne alan çalışma koşullarını benimsediğini görmektir. Bilim alanımızın çok daha gelişeceğine olan umutlarımızı arttıran en önemli faktör budur.

Çıkar Çatışması: Yoktur.

Finansal Destek: Yoktur.

Kaynaklar

1. Alsancak S. Ortezlemenin 6000 yıllık geçmişi, A Ü Dikimevi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Dergisi. 2004;5(1):35-7.
2. Tanaçan H. Türk Ortopedisinin Tarihçesi, Acta Orthop Traumatol Turc. 1993;27:151-9.
3. Türkiyede Çocuk Ortopedisinin tarihçesi, Çocuk Ortopedi Derneği web sayfası <http://www.cocukortopedisi.org.tr/Content.aspx?p=2441>
4. 14/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı, Resmi Gazete' de yayımlanan "Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun. 863 sayılı resmi gazete. http://www.ttb.org.tr/mevzuat/index.php?option=com_content&view=article&id=1014:1219-tababet-ve-uabati-sanatlarinin-tarzi-crasina-dar-kanun&catid=1:yasa&Itemid=28
5. Büyükkunal SNC. Türkiye'de çocuk cerrahisinin tarihçesi, Çocuk Cerrahisi Dergisi. 2010;24(2):55-66.
6. 9 Ağustos 1947 tarihinde 6680 sayılı resmi gazetede yayımlanan "Tababet Uzmanlık Belgeleri Hakkında Tüzük". <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/6680.pdf>
7. Yücesan S. Dr. Yılmaz Sanaç'la kişisel görüşme.
8. 14.06.1961 tarihinde yayınlanan 5/1276 sayılı tüzük. 10828 sayılı Resmi Gazete. <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/10828.pdf>
9. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi web sayfası. <http://www.pedsurg.med.ege.edu.tr/>
10. Soyer T, Boneval C, Çelik A ve ark. Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği temel eğitim etkinlikleri: 10 yıllık bakış, Çocuk Cerrahisi Dergisi. 2017;31(3):81-8.